

Bijlage 1: Samen geven we onze gemeente kleur

Uitkomsten participatie onder inwoners

Oldebroek wil een gemeente zijn waarin het goed en fijn leven is. Voor iedereen. Maar wat hebben we daarvoor nodig? En waar moeten we nog extra aandacht voor hebben? Geeft u ons antwoord op deze vragen?

Met deze oproep, die werd verspreid onder alle huishoudens van de gemeente, werden inwoners in april 2023 uitgenodigd om deel te nemen aan de enquête waaraan 653 inwoners gehoor gaven. Een tweede onderdeel van de inwonersparticipatie betrof twee interactieve theaterbijeenkomsten door ‘De dames die raken’ op 7 en 8 juni 2023 (66 bezoekers). Opzet hiervan was om inwoners zowel een bijzondere avond te bezorgen als om input op te halen voor de beleidsvisie.

Om jongeren uit te dagen mee te denken in de visie over het beleidsvisie werden de complimentenmeisjes ingeschakeld (www.complimentenmeisjes.nl). Dit resulteerde in enkele mooie (foto)momenten op het schoolplein van het Agnieten college en een paar ultrakorte reacties op de vraag wat je in Wezep wel of niet kunt doen.

De theaterervaringen en de uitkomsten van de inwonersenquête komen hieronder aan bod.

Theater Dames die Raken

De dames (Dieuwke Tazelaar en Carla Kalhorn) speelden enkele scènes en gingen daarna met het publiek in gesprek over drie onderwerpen: psychische kwetsbaarheid, mantelzorg en armoede. Onderwerpen die vaak onbespreekbaar blijven en daarmee voor beleidsmakers lastig op te pakken. Onbespreekbaar vanwege schaamte, angst voor een stigma of om autonomie kwijt te raken. Of het gevoel hebben toch niet gehoord te worden. Woorden geven aan psychische aandoening helpt: “dan kun je een brug slaan”. Deelnemers gaven ook aan het moeilijk vinden zich te uiten. “Dat heb ik moeten leren”.

Grenzen stellen is een belangrijk thema voor mantelzorgers. En in de werkelijkheid heel lastig. De Dames lieten dit zien in een scène tussen een (hulpbehoevende) vader en een (oververmoeide) dochter. Dit riep veel herkenning op uit de zaal. “Eenzaamheid kan maken dat ouderen zich afhankelijker opstellen dan nodig”, werd opgemerkt.

Schuld en schaamte waren weer prominent aanwezig bij het verbeelden en bespreken van het onderwerp armoede. Wel een schutting bij de voedselbank of juist niet? Eén aanwezige was de schaamte voorbij en sprak over haar dagelijkse strijd om financieel rond te komen. Openheid is belangrijk. Te weten dat je niet de enige bent. En concrete ondersteuning van bijvoorbeeld schuldhulpmaatje of de voedselbank. “Er gebeurt in de gemeente al best veel, maar er liggen altijd nog kansen”, luidde de conclusie.

Resultaten enquête

De enquête kon zowel online als schriftelijk ingevuld worden. 653 inwoners gaven aan deze oproep gehoor (waarvan 26% afkomstig uit Oldebroek, 54% uit Wezep en de overige respondenten zijn verdeeld over de andere kernen). Het overgrote deel van deze respondenten is 25 jaar of ouder; 4% van de respondenten is tussen de 12-24 jaar. De vragen spitsen zich toe op welzijn en gezond opgroeien. Thema's waarop de inzet van de gemeente groot is, maar die ook voortdurend in ontwikkeling zijn. Bij die verdere ontwikkeling nemen we de aandachtspunten die de respondenten noemden mee. Want alleen samen geven we onze gemeente kleur.

Weet u waar u mensen kunt ontmoeten?

Bijna 80% van de respondenten weet waar zij andere dorpsgenoten kunnen ontmoeten om samen het leven kleur te geven. Ontmoetingsplekken zoals de kerken, verenigingen, de dorpshuizen, Senior Sportief, Het Grinthus, de bibliotheek en vooral de Huiskamer van Wezep worden daarbij veelvuldig genoemd. “De Huiskamer moet blijven”, voegt een aantal inwoners hier voor alle duidelijkheid aan toe.

Er zijn ook kanttekeningen en tips. Zo ziet menig inwoner, ondanks de ruime aanwezigheid van ontmoetingsplekken, veel eenzaamheid onder ouderen. Volgens sommigen zijn er veel voorzieningen voor jeugd, anderen vinden juist dat die er te weinig zijn. Enkelen voelen zich uitgesloten vanwege hun niet-religieuze levensopvatting. Een respondent meldt dat haar gehandicapte dochter nergens terecht kan. Suggesties worden gedaan om de bibliotheek en het zwembad 's avonds open te stellen.

Ruim 16 % van de respondenten vindt 'ontmoeten' geen taak van de gemeente: “Promoten is goed, maar mensen moeten zelf initiatief nemen”.

Vindt u het belangrijk dat de gemeente laat zien dat een gezonde leefstijl belangrijk is?

Hoewel hier en daar wordt gewaarschuwd voor 'betutteling', vindt 75% van de respondenten het belangrijk dat de gemeente laat zien dat een gezonde leefstijl belangrijk is. Er zijn veel zorgen over het gebruik van alcohol en drugs. “Het lijkt erbij te horen en ouderen doen er flink aan mee”, schrijft iemand. “Ieder jaar beginnen weer nieuwe pubers met het gebruik van drugs, hier moet meer aandacht voor komen”, ziet een ander. De vele snackbars in Wezep blijven niet onopgemerkt. Dit werkt ongezond eten in de hand.

Onder het motto “samen bewegen is leuk en spaart zorg”, krijgt de gemeente allerlei suggesties voor verbeteringen, zoals het (nog) meer steunen van sportclubs en promoten van wandelroutes, fietspaden en trainingsparcours.

Een ouder merkt op dankbaar te zijn dat haar kinderen, dankzij de inzet van de sportcoach, meer zijn gaan sporten. Gesuggereerd wordt om sportkantines rookvrij en alcoholvrij te maken.

Verder wordt gewezen op onderliggende problemen. “Gebruik het budget om armoede te bestrijden, want een ongezonde leefstijl is vaak het gevolg van stress en armoede”, zegt een respondent. En een ander: “Gezond opvoeden is de taak van ouders en supermarkten. De gemeente kan bijdragen door het versterken van het gezin”.

Hoe kunnen we de vrijwilligers nog beter ondersteunen?

Bijna de helft van de respondenten (47%) is actief als vrijwilliger, anderen hebben hier geen tijd (34%) of geen belangstelling voor (10%). Tot slot is er geen groep van ruim 8% die nu geen vrijwilliger is, maar dat wel zou willen.

Die vrijwilligers verdienen de nodige aandacht van de gemeente, vinden velen. De suggesties die worden gedaan variëren van dagjes uit, presentjes, het aanbieden van gratis trainingen/cursussen tot een onkostenvergoeding of financiële beloning.

Opgemerkt wordt dat vraag en aanbod van vrijwilligers beter afgestemd zou kunnen worden. En dat er meer inzet nodig is voor specifieke doelgroepen.

Heeft u tips voor wat de gemeente kan doen voor ouderen?

De tips die daarop volgen zijn talrijk, waarbij meningen en suggesties soms door elkaar heenlopen. De opmerkingen gaan over de noodzaak van betaalbare seniorenwoningen, activiteiten voor ontmoeten of de bereikbaarheid van voorzieningen. Want de drempel om deel te nemen is voor sommigen hoog. Vanwege onvermogen om vervoer te regelen, maar soms ook uit verlegenheid of gêne. Er zijn gevoelens van heimwee naar de tijd toen bejaardenhuizen nog bestonden.

Enkele citaten:

“Ik zou graag de bejaardenhuizen terugzien, of moderne varianten daarop. Ouderen hebben nu alleen de keuze tussen thuis wonen of het verpleeghuis. Daar zit een enorm gaat tussen. Dit is weliswaar een landelijk beleidsthema, maar de urgentie wordt hier in Wezep ook gevoeld.”

“Het is niet de taak van de gemeente maar ik denk dat we de bejaardenhuizen heel erg missen.”

“Zorgen dat onze kinderen een woning krijgen. Ik woon nu noodgedwongen samen met mijn drie volwassen kinderen plus een schoondochter.”

“Een Knarrenhof of woongroep realiseren met woningen die voor de gewone man betaalbaar zijn.”

“Ik mis een gezellig cafeetje in Oldebroek voor 60-plussers.”

“Meer gezamenlijke activiteiten zoals samen eten, concerten en wandeldagen.”

“In onze vorige gemeente was er een houtclub waar je heen kon voor dagbesteding en ontmoeting. Zoiets zou ik ook wel hier willen opzetten.”

“Het vervoer met taxi of buurtbus naar activiteiten is iets dat veel ouderen niet kunnen overzien en daarom blijven ze thuis. Er is meer nodig om ervoor te zorgen dat ouderen toegang hebben tot sociale activiteiten.”

“Sommigen durven de stap niet te wagen of voelen zich nog te jong om deel te nemen aan ouderenactiviteiten. Het helpt als hier in de communicatie meer rekening mee wordt gehouden.”

Heeft u nog tips voor wat de gemeente kan doen voor jongeren?

Net als bij het onderwerp ‘gezond leven’, uiten veel respondenten als antwoord op deze vraag hun zorg over het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. “Wezep heeft een aanzuigende werking op drugsdealers uit de wijde omgeving. Actiever controleren en handhaven is noodzakelijk.”

Ook wordt melding gemaakt van overlast van inwoners die nabij het centrum of een schoolplein wonen. “We hebben veel last van het lawaai ‘s avonds en van de troep die achtergelaten wordt.”

Oplossingen die vaak worden genoemd zijn het in gesprek gaan met jongeren, het organiseren van activiteiten en evenementen en het stimuleren/subsidiëren van sporten. Op nummer 1 van ‘vaakst genoemd’ staat het realiseren van een jongerencentrum of een overdekte hangplek voor jongeren.

“Geef jongeren een actieve rol in de samenleving”, zegt iemand. “Kijk met hen mee voor werk en geef bedrijven redenen om hen aan te nemen”, zegt een ander. Ook een indoor sportschool wordt gemist.

Respondenten hebben waardering voor wat er al gedaan wordt. “Nr. 13 doet veel en zou meer bekend moeten worden”, noteert iemand. Een ander is enthousiast over de activiteiten van Goed Bezig: “Ik moedig dit team bij deze enorm aan bij wat ze doen.”

Onze gemeente krijgt kleur door...

Een bloemlezing uit de antwoorden op deze slotvraag:

“Luisteren naar elkaar - Elkaar groeten op straat - Elkaar helpen - Meer groen en meer bloemen - De diversiteit van de inwoners - Inbreng van actieve inwoners - Jongerenplekken - Minder armoede - Meer horeca en minder parkeerplaatsen - Oud en jong die samen activiteiten ontplooiën - Initiatieven zoals deze enquête - Meer groen op de rotondes bij de entree - Door nieuwe inwoners te vertellen wat er allemaal in het dorp te doen is - Opruimdagen organiseren - Een levendiger centrum - Te kijken naar wat jongeren wél kunnen - Sporten en stoepen toegankelijk maken voor gehandicapten - Meer kansen voor jongeren - **Daadwerkelijk resultaten boeken voor eenzame ouderen** - **De goede voorzieningen en ons prachtige buitengebied** - **Een veilige en kleurrijke Zuiderzeestraatweg** - **Het koesteren van de gemoedelijkheid en de betrokkenheid** - **De informatieavonden in de dorpskernen** - Niet alleen te roepen ‘Oldebroek voor Mekaar’, maar dat ook daadwerkelijk te doen - Te luisteren naar inwoners en goed te communiceren - Samen een vuist te maken tegen drugsoverlast - Dat we iedereen betrekken bij een actief en gezond leven in onze gemeente.”

